

2021/2209(INI)

7.2.2022

ATZINUMS

Sniegusi Kultūras un izglītības komiteja

Ārlietu komitejai

par virzību uz ES stratēģiju bērnu izglītības veicināšanai pasaulē: Covid-19
pandēmijas ietekmes mazināšana
(2021/2209(INI))

Atzinumu sagatavoja (*): *Sabine Verheyen*

(*) Iesaistītā komiteja — Reglamenta 57. pants

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Kultūras un izglītības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Ārlietu komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. atzinīgi vērtē *UNESCO* 2021. gada pasaules konferencē par izglītību ilgtspējīgai attīstībai pausto apņemšanos un Berlīnes deklarācijas pieņemšanu; uzstāj, ka ir jānodrošina kvalitatīva izglītība visiem bērniem, jo tā ir viena no iespējām, kā īstenot visus ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus, un uzsver, ka ir svarīgi ilgtspējīgu attīstību integrēt visos izglītības un apmācības līmeņos no agrīnas bērnības līdz terciārajai un pieaugušo izglītībai, tostarp profesionālajai izglītībai un apmācībai, neformālajai izglītībai un ikdienējai izglītībai;
2. uzsver, ka Covid-19 pandēmija un no tās izrietošā skolu pagaidu slēgšana nedrīkst radīt šķēršļus tam, lai īstenotu pamattiesības uz kvalitatīvu izglītību un mūžizglītību; uzsver, ka visiem bērniem neatkarīgi no viņu identitātes, dzīvesvietas, sociālekonomiskās izcelsmes vai jebkādas fiziskas vai garīgas invaliditātes ir jānodrošina tādas zināšanas, prasmes, vērtības un attieksme pilsoņu uzdevumu īstenošanai, kas ir nepieciešamas viņu sociālekonomisko iespēju un personiskās attīstības nodrošināšanai;
3. mudina trešo valstu iestādes kā vienu no galvenajiem mērķiem noteikt to, ka pandēmijas laikā skolas paliek atvērtas, vienlaikus nodrošinot mācību nepārtrauktību visiem bērniem, cita starpā izmantojot veselības un drošības aizsardzības pasākumus, vakcinācijas stratēģijas un tālmācības iespējas; aicina Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) nodrošināt vairāk norāžu un lielāku atbalstu, lai valdības visā pasaulē varētu sasniegt šos mērķus, un prioritārā kārtā palīdzēt valstīm ar zemiem un vidēji zemiem ienākumiem, nodrošinot, ka to izglītības iestādēm ir piekļuve veselības un sanitārajām pamatinfrastrukturām;
4. pauž bažas par to, ka pandēmija joprojām finansiāli ietekmē izglītības finansēšanu, ņemot vērā to, ka lielākā daļa *UNESCO* dalībvalstu vēl nav sasniegušas robežvērtību 4–6 % no IKP jeb 15–20 % no publiskajiem izdevumiem; mudina trešās valstis veikt ar to atveseļošanas plāniem nesaistītus ieguldījumus izglītībā — pirmsskolas izglītībā un pamatizglītības pirmajā un otrajā posmā; uzsver— neraugoties uz īpašo finansējumu, valstis ar zemiem un vidēji zemiem ienākumiem savos ar Covid-19 saistītajos stimulu kopumos¹ izglītībai ir piešķirušas mazāk nekā 1 % līdzekļu un 67 % no tām attiecībā uz izglītības nozares izmaksām, kas saistītas ar Covid-19, ir atkarīgas no ārējā atbalsta²;
5. aicina Komisiju, dalībvalstis un trešo valstu valdības izstrādāt stratēģijas un pamatnostādnes izglītības nozarei, lai koordinēti un organizēti reaģētu uz turpmākiem pandēmijas viļņiem nolūkā līdz minimumam samazināt nevēlamo ietekmi uz mācību procesu;
6. atzinīgi vērtē *UNESCO* Parīzes deklarāciju *Global Call for Investing in the Futures of*

¹ *UNESCO, UNESCO Member States unite to increase investment in education*, 2021. gada 10. novembris.

² *Bae, H., Costinot, M.*, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (ESAO), *Education and Skills Today*, 'A long road to recovery: National education responses to COVID reveal key equity concerns', 2021. gada 13. jūlijs.

Education (“Globāls aicinājums investēt izglītības nākotnē”); mudina valstis visā pasaulē uzskatīt izglītību par ieguldījumu, nevis par izdevumiem; uzskata, ka atbilstīgs un efektīvs finansiāls atbalsts izglītībā ir priekšnoteikums, lai izskaustu nabadzību un uzlabotu labklājību, jo īpaši laikā, kad publiskie resursi kļūst arvien ierobežotāki konkurējošu vajadzību dēļ smagi skartajās nozarēs, piemēram, veselības aprūpē un izglītībā; mudina Komisiju un dalībvalstis savās starptautiskajās attīstības un palīdzības stratēģijās būtiski palielināt izglītības finansējumu; aicina izveidot globālu partnerību izglītības jomā un vienlaikus izveidot starptautisku standartu kopumu;

7. uzsver, ka ir svarīgi uzlabot izmaksu un ietekmes analīzi izglītības projektu atlasē un uzraudzībā, nodrošināt, ka projektu ilgums ir pietiekams, lai pienācīgi risinātu bērnu izglītības vajadzības, novērst pārmērīgu administratīvo slogu īstenošanas partneriem un risināt jautājumus saistībā ar to, lai “naudu izglītībai” projekti būtu vairāk koncentrēti uz ilgtermiņa risinājumiem; aicina veidot vairāk publiskā un privātā sektora partnerību materiālu infrastruktūras projektu īstenošanai bērnu izglītības jomā;
8. aicina stingri izvērtēt un kontrolēt ES līdzekļu piešķiršanu izglītības projektiem trešās valstīs, lai nodrošinātu, ka palīdzība tiek efektīvi sniegta struktūrām un nevalstiskajām organizācijām, kas atbilst Eiropas vērtībām, nodrošina pienācīgu apmācību skolotājiem un sniedz bērniem izglītojošus materiālus, kas nesatur naida kurināšanu pret citiem;
9. aicina Komisiju izstrādāt metodiku un pamatnostādnes, kas uzlabotu tās palīdzības projektu spēju sasniegt visus izglītojamos, jo īpaši tos, kuriem varētu nebūt iespēju piekļūt izglītībai, piemēram, meitenes, izglītojamos no nelabvēlīgas vides un ar īpašām izglītības vajadzībām un citus, novēršot šķēršļus kvalitātei, drošai un iekļaujošai izglītībai un apmācībai visos līmeņos; uzsver, ka ir svarīgi šajā procesā iesaistīt visu sabiedrību, tostarp ģimenes; aicina Komisiju atbalstīt tādu salīdzināmu datu vākšanu un efektīvu uzraudzību, kas būtu iedalīti pēc dzimuma un vecuma, lai labāk pielāgotu rīcību dažādām izglītojamo apakšgrupām;
10. uzsver, ka Covid-19 ir bijusi postoša ietekme uz bērniem un jauniešiem ar invaliditāti, kuriem pārvietošanās ierobežojumu laikā bija nepieciešama īpaša aprūpe un uzmanība un kuriem tagad nākas saskarties ar sekām;
11. uzsver, ka pandēmija izglītojamajiem visā pasaulē ir dārgi maksājusi, jo pazeminājās mācību un zināšanu līmenis un turklāt bija vērojamas būtiskas sekas metodoloģijas ziņā, kas ietekmēja viņu kritiskās domāšanas prasmju attīstību; tādēļ aicina Komisiju un EĀDD atbalstīt valstu iestādes, lai stiprinātu izglītības sistēmas gan valsts, gan reģionālā līmenī un ieguldītu līdztiesībā un nākotnes vajadzībām atbilstošās prasmēs;
12. aicina Komisiju veikt atbilstošus likumdošanas pasākumus starptautiskās tirdzniecības un sadarbības jomā, lai nepieļautu bērnu darba palielināšanos, jo ikvienam bērnam ir pamattiesības pieteikties iespējai iegūt kvalitatīvu izglītību; mudina valstis visā pasaulē īstenot tiesisko regulējumu attiecībā uz uzņemšanu valsts skolās un noteikt minimālo vecumu mācību pārtraukšanai;
13. uzsver nepieciešamību turpināt tādu programmu izstrādi un pilnveidošanu valstīs ar zemiem un vidējiem ienākumiem, kuru mērķis ir apkarot dezinformāciju, mazināt ar pandēmiju saistītās vecāku bailes un uzskatāmi parādīt izglītības priekšrocības un potenciālos ieguvumus, lai veicinātu skolas apmeklētību un palīdzētu bērniem izglītības

sistēmā virzīties pēc iespējas tālāk;

14. mudina izglītības sistēmu centrā izvirzīt skolotājus, popularizēt skolotāja profesiju un nodrošināt tai pienācīgu atzinību; uzsver, ka ir svarīgi uzlabot darba apstākļus un ka izglītotājiem un skolotājiem par savu darbu ir jāsaņem pienācīgs atalgojums; vērš uzmanību uz potenciālu, kāds piemīt tādām tiešsaistes platformām kā *eTwinning* un skolotāju akadēmijas programmas “Erasmus+” ietvaros, lai dotu papildu iespējas skolotājiem pat ārpus ES, palīdzot viņiem sazināties ar saviem kolēģiem, apliecināt savu profesionalitāti un izmantot profesionālās mācīšanās iespējas; aicina palielināt atbalstu skolotāju tālākizglītībai; atgādina, ka ir svarīgi informēt skolotājus par valsts profilaktiskajiem veselības aizsardzības pasākumiem; uzsver nepieciešamību risināt problēmu saistībā ar skolotāju aizvietošanu pandēmijas laikā;
15. uzsver neformālās un ikdienējās izglītības, pilsoniskās izglītības un brīvprātīgā darba nozīmi; aicina Komisiju atbalstīt trešās valstis vispārīgo prasmju atzišanas uzlabošanā; uzstāj, ka jāveicina paaudžu solidaritātes un mentorēšanas prakse, lai mazinātu nevienlīdzību, atstumtību vai priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu;
16. aicina valstīs un reģionos, kā arī to starpā paātrināt vispārēju zināšanu apmaiņu un mobilitāti visos izglītības līmeņos, vienlaikus atzīstot globālo attiecību sarežģīto un pretrunīgo vēsturi un uzsverot, cik svarīgi ir ar izglītības palīdzību popularizēt mantojumu, kultūras identitāti, vēsturi, mākslu un globālo pilsoniskumu; norāda uz iespējām, ko šajā nolūkā sniedz tiešsaistes apmaiņas un ceļošanas apvienošana;
17. aicina Komisiju steidzami sasaukt starptautisku līdzekļu devēju konferenci ES un ANO aizgādībā, lai pastiprinātu *Covax* iniciatīvu un kā kopīgu mērķi noteiktu apstiprinātu pediatrijas vakcīnu pieejamību visiem bērniem, ņemot vērā Covid-19 postošo ietekmi uz jauniešu izglītību visā pasaulē; uzskata, ka šis mērķis būtu jāiekļauj pasaules veselības paktā un jāfinansē, ārkārtas kārtā piešķirot īpašas aizņēmuma tiesības saistībā ar Starptautisko Valūtas fondu un attīstītajām valstīm veicot ziedojumus;
18. vērš uzmanību uz to, ka ir jāizmanto sinerģija starp kultūru un izglītību, lai veidotu ilgtspējīgas, iekļaujošas un noturīgas sabiedrības; šajā sakarībā aicina Komisiju un EĀDD atbalstīt valstu iestādes mākslas un kultūras integrēšanā skolu mācību un ārpuskolas programmās, lai papildinātu izglītojamo izglītības un mācīšanās pieredzi trešās valstīs;
19. uzsver profesionālās izglītības, neformālās izglītības, mentorēšanas un apmācības nozīmīgumu visiem izglītojamajiem; uzskata, ka profesionālās izglītības un apmācības iespējas izglītojamajiem trešās valstīs ir būtiska papildu izvēle, kas viņiem palīdzētu sekmīgi vadīt savu pāreju uz darba tirgu un motivētu viņus un viņu ģimenes pabeigt mācības; aicina veicināt profesionālo izglītību un apmācību kā ceļu uz izcilību, kas veicina nodarbinātību; atkārtoti uzsver, cik svarīga ir Eiropas izglītības telpas un attiecīgās profesionālās izglītības un apmācības jomas ārējā dimensija; uzstāj, ka papildus formālajai izglītībai ir svarīgi īstenot starptautisko mobilitāti un paraugprakses apmaiņu šajā nozarē, cita starpā veicināt starpkultūru un mācību pieredzi sadarbībā ar trešām valstīm; aicina veikt efektīvus pasākumus, lai samazinātu neatbilstību starp izglītības sistēmām un darba tirgus prasībām;
20. uzsver, ka ir svarīgi izstrādāt un stiprināt izpratnes veicināšanas pasākumus saistībā ar

klimata pārmaiņām, vides aizsardzību un to ietekmi uz bērniem un nākamajām paaudzēm; aicina noteikt vides izglītību par vienu no skolu mācību programmu pamatelementiem;

21. aicina Komisiju un EĀDD gan formālās, gan neformālās izglītības vidē veicināt un atbalstīt visiem bērniem, pusaudžiem un jauniešiem pieejamu, pielāgotu un no aizspriedumiem brīvu vispusīgu dzimumaudzināšanu, tostarp informāciju par seksuālās un reproduktīvās veselības pakalpojumiem;
22. uzsver fiziskās audzināšanas svarīgo nozīmi skolās, jo fiziskajām aktivitātēm un veselīgam dzīvesveidam ir būtiska loma izglītojamo veselības uzlabošanā; tādēļ aicina Komisiju un EĀDD atbalstīt valstu iestādes, lai nodrošinātu pietiekamas un drošas sporta iespējas skolās un kvalificētu sporta skolotāju apmācību;
23. pauž nožēlu par to, ka Covid-19 krīze ir vēl vairāk saasinājusi diskrimināciju pret bēgļu bērniem, kuriem ir ierobežota piekļuve izglītībai vai tās nav vispār; apstiprina, ka uzņemšanas nometnēs pieejamās nošķirtās nodarbības, kuras bieži vada brīvprātīgie, nevar aizstāt mācības skolā; aicina uzņēmējas valsts skolu sistēmā obligātu izglītību bēgļu bērniem noteikt kā priekšnoteikumu, lai piekļūtu ES finansējumam migrācijas jomā; aicina Komisiju un EĀDD atbalstīt bēgļus uzņemošās valstis saistībā ar vietējo izglītības sistēmu stiprināšanu un palīdzības sniegšanu uzņemošajām kopienām nolūkā veicināt bēgļu ilgtspējīgu iekļaušanu; aicina EĀDD veicināt koordināciju starp izglītības, sociālo un veselības pakalpojumu sniedzējiem; atgādina, ka skolām vajadzētu sniegt bērniem drošu patvērumu un kalpot par sabiedriskām vietām demokrātisko tiesību un vārda brīvības īstenošanai; atkārtoti apstiprina, ka mācību maksai nevajadzētu būt šķērslim, lai piekļūtu kvalitatīvai izglītībai, arī tāpēc, ka pandēmijas dēļ bērni un viņu ģimenes ir nonākuši nabadzībā;
24. prasa, lai tehnoloģijas, digitālie rīki un izglītības resursi būtu viegli pieejami, cenas ziņā pieņemami un piekļūstami skolotājiem, skolēniem un mācekļiem visā pasaulē, un uzsver, ka ir jāturpina atbalstīt un paplašināt šo tehnoloģiju un rīku izmantošana; mudina Komisiju un EĀDD atbalstīt trešo valstu iestādes digitālās apmācības nodrošināšanā skolotājiem un pedagogiem, lai palīdzētu viņiem apgūt vai uzlabot savas digitālās prasmes un uzlabot nepieciešamo informētību, lai varētu izmantot digitālos mācību materiālus; aicina Komisiju atbalstīt trešās valstis, izmantojot divpusējas un daudzpusējas iniciatīvas, lai atvieglotu digitālo piekļuvi izglītības materiāliem un izstrādātu risinājumus, kas nodrošinātu pārrobežu izmantošanas iespēju; atgādina, ka ir svarīgi nodrošināt, lai saistībā ar digitalizāciju neviens bērns netiktu atstāts novārtā, un aicina Komisiju un EĀDD cieši sadarboties ar trešām valstīm un privāto sektoru, lai klasēs nodrošinātu platjoslas pakalpojumu pieejamību un interneta savienojumu; aicina mācību programmās iekļaut IKT un digitālo tehnoloģiju izglītību, kā arī veicināt to, lai meitenes izvēlētos apgūt zinātnes, tehnoloģiju, inženierzinātņu, mākslas un matemātikas (*STEAM*) priekšmetus; aicina nodrošināt, ka digitālās mācības kļūst par ārkārtas situāciju pakalpojumu skolu sistēmās visā pasaulē; uzsver — hibrīdmācīšanās var nodrošināt iespējas, kas atbilst digitālās pārkārtošanās procesam, tomēr tai nevajadzētu aizstāt izglītību klātienē; mudina pasaules līderus savienojamību un piekļuvi digitālajai infrastruktūrai, piemēram, piekļuvi cenas ziņā pieejamam un kvalitatīvam tīklam, uzskatīt par tiesībām, kas saistītas ar pamattiesībām uz izglītību;

25. uzstāj, ka ES ir jāuzņemas vadošā loma attiecībā uz ietekmi izglītības jomā, kas ļauj dalībvalstīm pilnībā īstenot savas spējas, lai atbalstītu bērnu izglītību visā pasaulē un paustu savu pārliecību šajā jomā; uzsver, ka topošajai Eiropas izglītības telpai ir būtiska nozīme, jo tā sniegs nozīmīgu iespēju īstenot plašāku starptautisku sadarbību, lai veidotu sinerģijas izglītības jomā ārpus Eiropas nolūkā izstrādāt kopīgas pieejas un risinājumus kopīgām problēmām; mudina Komisiju divkārtot centienus, lai izstrādātu stratēģiju šajā jomā ar skaidru pārskatu un mērķiem;
26. atzīst, ka Covid-19 krīze ir vēl vairāk saasinājusi nepieciešamību apkarot vardarbību pret bērniem; uzsver nepieciešamību veikt visus atbilstīgos pasākumus, lai aizliegtu jebkāda veida miesas sodu piemērošanu bērniem, un klaji nosodīt un apņemties izbeigt kaitējošu praksi, tostarp bērnu darbu, bērnu tirdzniecību, ar dzimumu saistītu vardarbību, sieviešu dzimumorgānu kropļošanu un bērnu agrīnas un piespiedu laulības; aicina Komisiju un EĀDD veicināt tādu kvalitatīvu izglītību konflikta vai ārkārtas situācijās, kas atbilst Starptautiskā aģentūru tīkla izglītībai ārkārtas situācijās noteiktajam standartu minimumam; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt to, lai bērnu viedoklis tiktu ņemts vērā lēmumos, kas ietekmē viņu piekļuvi kvalitatīvai, drošai un iekļaujošai izglītībai saskaņā ar ES stratēģiju par bērna tiesībām un tās globālo dimensiju; uzsver, ka jo īpaši klātienes mācību vidē ir svarīgi apgūt prasmes, kas nodrošinās bērnu attīstības iespējas visa mūža garumā, piemēram, attiecībā uz personiskām attiecībām, mācīšanās prasmēm, empātiju un sadarbību; uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt bērniem iespēju iesaistīties spēlēs un izklaides pasākumos, kas ir būtisks viņu attīstības elements, kā atzīts ANO Konvencijas par bērna tiesībām 31. pantā; aicina veikt pasākumus, lai veicinātu brīvā laika pavadīšanas un kultūras pasākumu pieejamības iespējas bērniem gan kā tiesības pašas par sevi, gan kā līdzekli viņu garīgās veselības un vispārējās labklājības stiprināšanai;
27. pauž apņēmību noteikt izglītību par vienu no galvenajiem diskusiju tematiem parlamentu delegāciju darbā, jo īpaši attiecībā uz apvienotajām parlamentārajām asamblejām, piemēram, ĀKK un ES Apvienoto parlamentāro asambleju.

**INFORMĀCIJA PAR PIENEMŠANU
ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	7.2.2022
Galīgais balsojums	+: 24 -: 1 0: 3
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Asim Ademov, Ilana Cicurel, Gianantonio Da Re, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Alexis Georgoulis, Catherine Griset, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Predrag Fred Matić, Dace Melbārde, Victor Negrescu, Peter Pollák, Marcos Ros Sempere, Monica Semedo, Andrey Slabakov, Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Salima Yenbou, Theodoros Zagorakis
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Christian Ehler, Loucas Furlas, Elžbieta Kruk, Viola Von Cramon-Taubadel

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA**

24	+
ECR	Dace Melbārde
PPE	Asim Ademov, Christian Ehler, Loucas Furlas, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis
Renew	Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Irena Joveva, Monica Semedo
S&D	Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matić, Victor Negrescu, Marcos Ros Sempere, Massimiliano Smeriglio
The Left	Alexis Georgoulis, Niyazi Kizilyürek
Verts/ALE	Viola Von Cramon-Taubadel, Salima Yenbou

1	-
ID	Catherine Griset

3	0
ECR	Elzbieta Kruk, Andrey Slabakov
ID	Gianantonio Da Re

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas